MŮJ ROK

1997

Můj rok 1997

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihynastole.cz
www.albatrosmedia.cz

Johana Fundová
Můj rok 1997 – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

MŮJ ROK

1997

MŮJ ROK 1997

Johana Fundová

*Vydalo nakladatelství **nastole** v Brně roku 2026 ve společnosti Albatros Media a. s. se sídlem 5. května 22, Praha 4.*
Číslo publikace 48 289.

Odpovědná redaktorka: *Jarmila Frejtichová*
Jazyková korektura: *Pavlína Zelníčková, Martina Mojzesová*
Grafický design: *Ema Pavlovská*
Výtvarná redaktorka: *Kristina Synek*
Sazba: *Martina Mojzesová*
Obálka: *Pavel Ševčík*
Ilustrace na obálce: *Matěj Pospíšil*
Technický redaktor: *Jiří Matoušek*
1. vydání

© Johana Fundová, 2026
Illustration © Matěj Pospíšil, 2026
Foto © Profimedia, 2026 (viz Zdroje), Shutterstock 2026 (viz Zdroje)
ISBN tištěné verze 978-80-7448-915-0
ISBN e-knihy 978-80-7448-940-2 (1. zveřejnění, 2026) (PDF)

e-shop: www.albatrosmedia.cz
www.knihynastole.cz
info@albatrosmedia.cz

Vytěžování textu či dat z této publikace ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU je zakázáno.
Cena uvedená výrobcem představuje nezávaznou doporučenou spotřebitelskou cenu.

Nakladateli se přes veškeré úsilí nepodařilo najít autory některých fotografií ani jejich případné dědice. Pokud existují, nechť nakladatele laskavě kontaktují.

nastole

OBSAH

Úvodem	4
Kultura	**21**
Kinematografie	22
Hudba	34
Literatura	41
Divadlo	48
Výtvarné umění	51
Média	**54**
Televize	56
Noviny a časopisy	73
Rozhlas	76
Technologie a věda	**79**
Technologie	80
Internet	87
Věda	92
Móda	**96**
Sport	**109**
Doprava a cestování	**116**
Silnice a osobní automobily	118
Hromadná doprava	124
Letecká doprava a dovolené v zahraničí	126
Architektura	**137**
Společnost a nečekané události	**150**
Krimi	**168**
Politika	**181**
Kalendárium 1997	**198**
Zdroje	223

ÚVODEM

Divoká, euforická a svobodná devadesátá léta jako by se ve své druhé polovině zpomalila a proměnila v období ekonomického i politického vystřízlivění. Vládní koalice v roce 1997 procházela krizí, česká ekonomika začala drhnout a v květnu vyvrcholila měnová krize. Do toho v červenci zasáhly Moravu a Slezsko velké povodně a na podzim vláda Václava Klause podala demisi.

Rok 1997 zkrátka nebyl snadný a napětí bylo cítit už od ledna. Svou nespokojenost dávali lidé najevo ve velkých stávkách – nejprve se ozval sektor školství, hned po něm železničáři. Jenže na jaře začala vláda zavádět úsporné balíčky a nervozita ve společnosti tak dále rostla. Krize vyvrcholila na podzim, kdy byl premiér Václav Klaus během summitu v Sarajevu vyzván předními představiteli ODS k demisi. Prezident Václav Havel na konci roku pronesl v Rudolfinu projev, v němž tehdejší celospolečenskou frustraci popsal termínem „blbá nálada".

Kromě politiky ovlivnila náladu v zemi i vážná meteorologická situace. V červenci na Moravě a ve Slezsku několik dní vydatně pršelo, zvedly se hladiny řek a voda zaplavila města i vesnice. Povodně si nakonec vyžádaly padesát lidských životů. Zatímco státní záchranný systém zpočátku vázl, lidé okamžitě organizovali sbírky a posílali do zasažených oblastí peníze i materiální pomoc.

Ve stínu těchto událostí se ale řešily i obyčejnější věci. Jan Svěrák si na jaře přivezl z Los Angeles Oscara za film *Kolja* a kinosály vyprodávala komedie *Báječná léta pod psa*. Televize začaly měřit sledovanost pomocí prvních peoplemetrů a děti byly pohlceny novým fenoménem: digitálním zvířátkem tamagoči.

Tato kniha je návratem do roku, kdy se naděje prolínala s deziluzí, kdy končily staré jistoty a nové se teprve rodily. Do roku, který byl možná méně euforický než začátek dekády, ale o to přesněji odrážel realitu tehdejšího Česka se všemi jeho kontrasty.

Stránka pro tebe

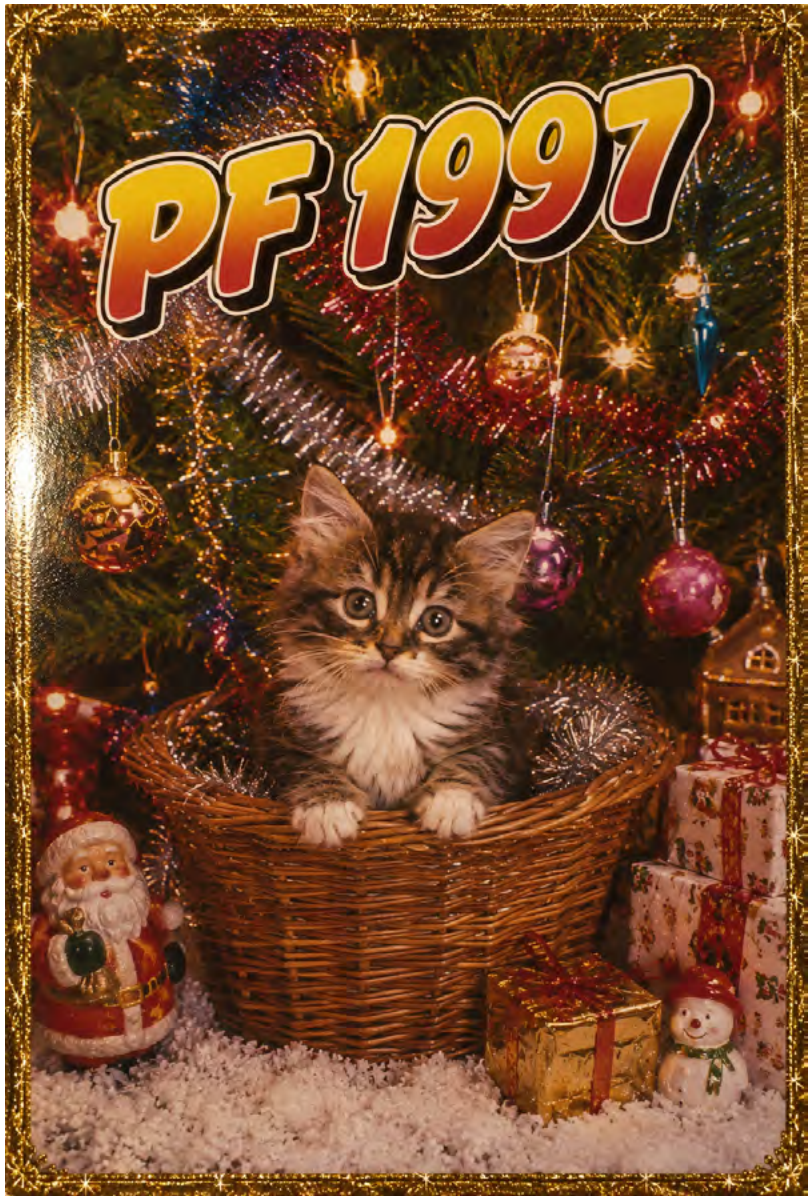
PF 1997

ROK 1997 PODLE JINÝCH KALENDÁŘŮ

Gregoriánský kalendář	1997 (MCMXCVII)
Arménský kalendář	1445–1446
Etiopský kalendář	1989–1990
Bengálský kalendář	1403–1404
Berberský (amazighský) kalendář	2947
Buddhistický kalendář	2540
Byzantský kalendář	7505–7506
Čínský kalendář	7. února 1997 – 27. ledna 1998 (rok Ohnivého Buvola)
Francouzský revoluční kalendář	205–206
Hebrejský kalendář	5757–5758
Hindský kalendář Šaka Samvat	1918–1919
Islámský kalendář	1417–1418
Japonský kalendář	Heisei 9
Koptský kalendář	1713–1714
Korejský kalendář	4330
Perský (íránský) kalendář	1375–1376
Thajský solární kalendář	2540

OBLÍBENÁ JMÉNA

V roce 1997 se rodiče do experimentů ještě příliš nepouštěli. Matrikám tak vládla tradice a osvědčená jména. Více než čtyřicet procent narozených dětí, tedy skoro každé druhé, dostalo jméno z první desítky nejoblíbenějších jmen. U dívek byla pestrost přece jen o něco větší, což dokazuje fakt, že počty narozených dívek jsou u deseti nejoblíbenějších jmen nižší než u chlapců, kterým s náskokem dominoval klasický český Honzík.
Pokud už někteří rodiče zariskovali, většinou měla na jejich výběr vliv popkultura, a to jak zahraniční, tak česká. Když se Ivetě Bartošové koncem roku 1996 narodil syn, jméno Artur u nás v následujících letech raketově vystřelilo, ač do té doby šlo o raritní pojmenování. Zahraniční celebrity, seriály a filmy přinesly do českých matrik ještě větší exotiku. Úřednice sice obracely oči v sloup, ale rodiče si prosadili své: rok 1997 nám dal například sedmapadesát Kevinů (nepochybně inspirovaných populárním filmem *Sám doma*), osmnáct Pamel (ano, *Pobřežní hlídka* opravdu byla natolik oblíbená), a dokonce i první generaci českých dívek pojmenovaných Brenda podle jedné z hlavních postav seriálu *Beverly Hills 90210*. Ten byl v té době u nás zřejmě nejpopulárnějším americkým seriálem. Touha po hollywoodském životě

Pamela

Brenda

zkrátka dorazila i do paneláků na Jižním Městě. Kdyby tak matrikářky tušily, že za pár let se budou rodit malé Esmeraldy, ještě by byly rády za Brendu nebo Pamelu.

A jak to vypadalo ve světě? Zatímco v Česku matrikám u novorozených chlapců neohroženě vládl Jan, v USA se jeho ekvivalent John naopak propadl až na patnáctou pozici a žebříčky tam suverénně ovládl Michael. Mezi americkými děvčaty narozenými v roce 1997 kralovala Emily, která z trůnu sesadila Jessicu. V Británii tehdy dostávala miminka nejčastěji jména Jack a Chloe.

NEJOBLÍBENĚJŠÍ DÍVČÍ JMÉNA

Tereza	**2 524**
Kateřina	**2 319**
Kristýna	**2 241**
Lucie	1 862
Michaela	1 840
Veronika	1 829
Nikola	1 533
Barbora	1 349
Anna	1 189
Jana	1 025

NEJOBLÍBENĚJŠÍ CHLAPECKÁ JMÉNA

Jan	**3 324**
Tomáš	**2 908**
Martin	**2 506**
Jakub	2 484
Lukáš	2 080
David	2 075
Petr	1 929
Michal	1 764
Jiří	1 595
Daniel	1 544

STATISTIKY A ČÍSLA

CENY POTRAVIN, ZBOŽÍ A SLUŽEB (V KČ)

Potraviny	
Chléb konzumní kmínový (1 kg)	16,20
Rum tuzemský tmavý (1 litr)	140,–
Špagety (500 g)	14,59
Vepřová pečeně (1 kg)	127,–
Šunkový salám (1 kg)	135,–
Mléko polotučné (1 litr)	11,70
Pivo 10° světlé lahvové (0,5 litru)	6,88
Čokoláda mléčná, tabulka (100 g)	15,62
Pšeničná mouka hrubá (1 kg)	10,33
Rýže loupaná (1 kg)	21,13
Brambory čerstvé pozdní (1 kg)	7,05
Vepřová šunka (1 kg)	168,35
Jemné párky (1 kg)	81,77
Eidamská cihla (1 kg)	109,37
Máslo čerstvé (1 kg)	107,27
Olej slunečnicový (1 litr)	42,31
Cukr krystal (1 kg)	16,38
Kuře kuchané (1 kg)	65,27
Stolní víno bílé (1 l)	54,32
Zboží	
Kuchyňská linka	17 214,–
Sedací souprava	23 259,–
Elektrický sporák	8 727,–
Elektrický vysavač	3 640,–
Žehlička	541,–
Škoda Felicia 135 LX	228 780,–
Jízdní kolo pánské	7 310,–
Barevná televize	14 133,–
Pánský oblek	4 471,–
Dámská bavlněná halenka	969,–
Dámské letní šaty	1 509,–
Dětská tepláková souprava	445,–
Hnědé uhlí (100 kg)	120,28
Cigarety Sparta light s filtrem	32,76
Cigarety Start bez filtru	24,52
V restauracích	
Hovězí vývar	10,57
Svíčková na smetaně	40,15
Pivo 10° (0,5 litru)	9,55
Oběd v závodní jídelně	13,79
Služby	
Vstupenka do kina	34,–
Vstupenka do divadla	86,24
MHD jízdné v Praze (přestupní)	10,–
Dvoulůžkový pokoj v tříhvězdičkovém hotelu – 1 noc	945,–
Pánské stříhání	33,43
Řidičský kurz – skupina B	5 232,–

CO JSME SI MOHLI KOUPIT ZA 100 KORUN

Varianta A: Nezdravá večeře (celkem 98,30 Kč)

- 10 dkg trvanlivého salámu Vysočina (16 Kč)
- 3× rohlík obyčejný (4,50 Kč)
- 1× plnotučná hořčice v kelímku (12 Kč)
- 1× cigarety Start bez filtru (24,52 Kč)
- 6× pivo 10° světlé lahvové (41,28 Kč)

Varianta B: Nákup základních potravin (celkem 99,70 Kč)

- 1× chléb konzumní kmínový (16,20 Kč)
- 1× máslo 250 g (26,82 Kč)
- 1× mléko polotučné trvanlivé (11,70 Kč)
- 10× vejce čerstvé (28,60 Kč)
- 1× cukr krystal 1 kg (16,38 Kč)

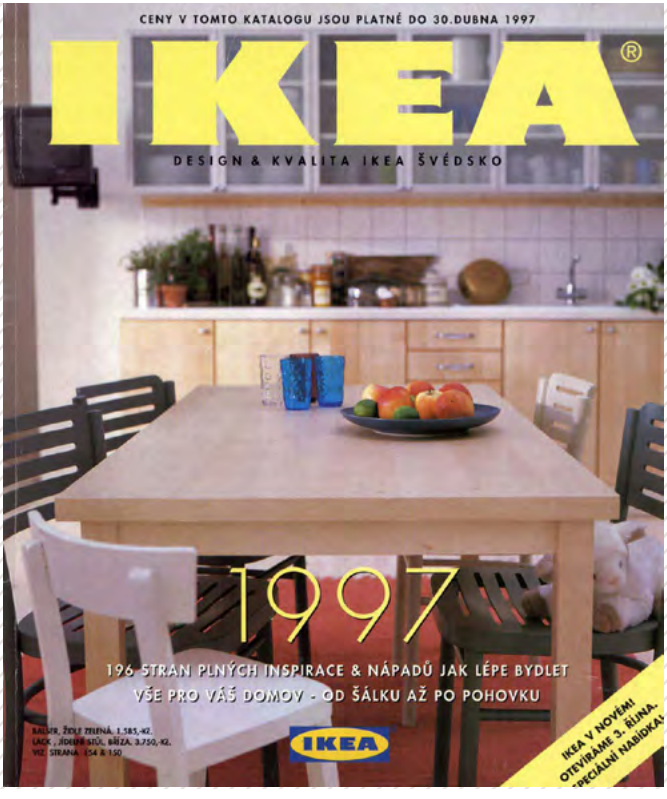

Průměrná měsíční mzda: 10 696 Kč
Průměrný starobní důchod: 5 169 Kč

KOLIK SI VYDĚLALY RŮZNÉ PROFESE

Prodavačka	10 424 Kč (zahrnuje i vedoucí pozice; řadové pokladní měly obvykle pod 8 000 Kč)
Učitel na ZŠ	11 590 Kč (včetně prémií a odměn)
Učitel na gymnáziu a střední škole	12 432 Kč (včetně prémií a odměn)
Učitelé vysokých škol	15 055 Kč (včetně odměn a grantů)
Průměrný plat lékaře ve státním zdravotnickém zařízení	20 259 Kč (tarifní plat však činil pouze 7 960 Kč, vše ostatní jsou průměrné odměny za pracovní pohotovost, za práci přesčas a osobní odměny)
Zdravotní sestra	10 648 Kč (včetně příplatků za směnnost, noční služby a svátky)
Horník	13 898 Kč (včetně rizikových příplatků a odměn)
Bankovní úředník	18 587 Kč (průměr sektoru peněžnictví)

Inflace: 8,5 %
Míra nezaměstnanosti: 5,23 %

OBYVATELÉ

Počet obyvatel ČR	10 303 642	Celkem narozených dětí	90 930
Počet obyvatel hl. m. Prahy	1 202 552	Z toho živě narozených	90 657
Počet sňatků	57 804	Naděje dožití u mužů	70,5 roku
Počet rozvodů	32 465	Naděje dožití u žen	77,5 roku

PRŮMĚRNÉ CENY NEMOVITOSTÍ

Nájemné bylo ještě částečně regulované, proto se ceny velmi lišily jak podle lokality, tak podle vlastnictví a regulace.

Koupě bytů:

Byt 3+1 v Praze (panelové sídliště): přibližně 1 100 000–1 300 000 Kč (dle stavu a lokality)

Byt 3+1 v Brně: přibližně 750 000–950 000 Kč (dle stavu a lokality)

Byt 3+1 v Ostravě: přibližně 300 000–450 000 Kč (dle stavu a lokality)

Běžný starší rodinný dům na venkově: přibližně 1 200 000–1 600 000 Kč (dle stavu a lokality)

NARODILI SE A ZEMŘELI

U NÁS

Narodili se

Markéta Davidová, biatlonistka	3. ledna
Adam Mišík, zpěvák, herec	7. května
Lucie Svěcená, plavkyně	21. srpna
Amálie Hilgertová, vodní slalomářka	4. září
Kristián Mensa, tanečník, ilustrátor	21. října
Adriana Chochelová, politička	25. prosince

Zemřeli

Josef Švejcar, pediatr, profesor	30. ledna
Bohumil Hrabal, spisovatel	3. února
Ivan Skála, básník	6. února
František Kožík, spisovatel	5. dubna
Milan Neděla, herec, dabér, moderátor	14. dubna
Zdeněk Mlynář, politik	15. dubna
Petr Novák, zpěvák, skladatel	19. srpna
Rudolf Rokl, klavírista, skladatel	23. září

Markéta Davidová

Bohumil Hrabal

Adam Mišík

Milan Neděla

VE SVĚTĚ

Narodili se

Chloë Grace Moretz, americká herečka 10. února
Rebecca Black, americká zpěvačka 21. června
Jacob Elordi, australský herec 26. června
Olivia Holt, americká herečka a zpěvačka 5. srpna
Caylus Cunningham, americký herní youtuber 18. srpna
Sydney Sweeney, americká herečka 12. září
Charles Leclerc, monacký automobilový závodník 16. října

Zemřeli

Teng Siao-pching, čínský politik 19. února
Bulat Okudžava, sovětský básník, zpěvák, prozaik 12. června
Jacques-Yves Cousteau, francouzský námořní důstojník, oceánograf 25. června
Gianni Versace, italský módní návrhář 15. července
William S. Burroughs, americký spisovatel 2. srpna
Diana Spencer, britská princezna 31. srpna
matka Tereza, albánská řeholnice, humanitární pracovnice 5. září

Jacob Elordi *Sydney Sweeney* *Diana Spencer* *matka Tereza*

ROK OHNIVÉHO (ČERVENÉHO) BUVOLA

7. ÚNORA 1997 – 27. LEDNA 1998

Rok Ohnivého Buvola je rokem vytrvalé práce a pragmatického uvažování. Je to jedním slovem zápřah. Žádné výstřednosti a únikové tendence se netolerují. Zametá se před vlastním prahem a nastoluje se řád a pořádek.

Zatím posledním takovým rokem v šedesátiletém cyklu čínského horoskopu byl rok 1937 (začal 11. února). Ve Westminsterském opatství tehdy korunovali Jiřího VI., britským premiérem se stal Neville Chamberlain a své druhé funkční období zahájil americký prezident Franklin Delano Roosevelt. Zemřel T. G. Masaryk. Začala Světová výstava v Paříži. Oscara získala Disneyho *Sněhurka a sedm trpaslíků*. V San Franciscu otevřeli Golden Gate Bridge a u Výmaru koncentrační tábor Buchenwald.

POVAHA

Buvol je klidný, racionální, nezávislý a tvrdohlavý. Ví, co chce. Jestliže se do něčeho pustí, půjde za tím vytrvale a neústupně. Je přímočarý a nerad mění názor. Nic s ním nehne. Buvoli jsou konzervativní, jsou to strážci tradic a zastánci postupného vývoje. Nehoní se za sny – oni je uskutečňují, metodicky, pomalu a krok za krokem. Mají rádi stabilitu. Vědí, že jejich síla spočívá ve vytrvalosti a odhodlání, s jakým jdou přes překážky a budují si svůj svět. Jsou absolutně poctiví, nemohou jinak a štve je, že ostatní takoví nejsou. Chaotické změny nesnášejí a reagují často až agresivně.
Buvoli mají přirozenou autoritu. Ohnivý Buvol má navíc osobní kouzlo a na rozdíl od ostatních je akční a neskrývaně ambiciózní. Nejenže plánuje, on také ihned

jedná. Ostatní Buvoli vytrvale pracují v ústraní, on se ale nebojí být středem pozornosti a ujímat se vedení. Vyzařuje sebedůvěru a lidé ho rádi následují. Imponuje jim samozřejmost, s jakou udává kurz a ve všem jde napřímo. Nebojí se rozhodování. Jeho sebejistota však občas vede k nedostatku objektivity a k předsudkům. Ohnivý Buvol někdy rychleji mluví, než myslí. Dokonce může jednat ukvapeně, což se jinak trpělivým Buvolům nestává. A při jeho průbojnosti se také může stát, že bude chtít ostatní prostě převálcovat. Když není po jeho, bývá arogantní a zlostný – ale on prostě musí uspět. Konflikty nemá rád, ale nevyhýbá se jim. Velkou výzvou pro něj je krotit svoji sílu a energii, naučit se ustupovat a měnit směr, přizpůsobovat se okolnostem, aniž by měl pocit, že je to selhání nebo prohra.

KARIÉRA

Ohnivý Buvol stojí pevně na zemi. Je racionální, orientovaný na výkon a na výsledky. Potřebuje vidět, jak se jeho úsilí zhmotňuje. Ideální je pro něj samostatnost a jasné (a ne malé) cíle. V konkurenčním boji nezná bratra.
V práci jsou Buvoli často první, kdo přichází, a poslední, kdo jde domů. Zákulisní politikou se nezdržují. Jako kolegové jsou spolehliví a přímočaří až neomalení. V tomto směru by se měli kultivovat – myslí to dobře a je škoda si ničit vztahy tím, že mimoděk zraňují něčí city. Jako šéfové jsou nároční. Manažerská role jim ale sedí, umějí vést a motivovat. Jen by neměli stresovat ostatní svou netrpělivostí; měli by věřit, že i ti druzí to zvládnou, když se jim dá prostor – a naučit se zpětnou vazbu podávat taktně.
Ideální jsou pro ně akční profese s trvalými a viditelnými výsledky – developer, architekt, chirurg, podnikatel, právník nebo policista. Uplatnit se mohou i v armádě. Vynikají především tam, kde je zapotřebí přesnost a soustředěné úsilí.
Ohnivý Buvol je silně materiálně založený. Nemyslí ale jen na sebe, chce, aby z toho něco měli i jeho blízcí. Je pracovitý a ctižádostivý a umí vydělávat. Dokáže ale peníze také utrácet. Někdy má sklon k impulzivním nákupům nebo

odvážným investicím. I tady hraje roli jeho sebedůvěra; mívá pocit, že nemůže prohrát. Je dobré, když má nablízku někoho, kdo ho zvládá korigovat.

VZTAHY A RODINA

Ohnivý Buvol je příkladem té lásky, která hory přenáší. Je vytrvalý, loajální, ochranitelský. Není však dvakrát romantický. Mívá problém vyjádřit vlastní pocity a „číst" druhé lidi mu také moc nejde. Svůj vztah projevuje hlavně tím, že o svého partnera pečuje. Je to rodinný typ. Bezpodmínečně potřebuje mít své útočiště. Potřebuje však i protějšek, který jej dokáže usměrnit, klidného a logicky uvažujícího partnera, který ocení jeho velkorysost, překousne jeho umíněnost a nedá se zastrašit občasnými scénami. Nejlepší vyhlídky v tomto směru slibují znamení Krysa, Had, Kohout. Jako partner i rodič je Ohnivý Buvol naprosto spolehlivý.

ZDRAVÍ

Buvol bytostně potřebuje mít „svůj svět", svůj prostor i čas, kdy ho všichni nechají na pokoji. Jinak se nebude cítit dobře. Ohnivý Buvol také tíhne k duchovním záležitostem a přes veškerou racionalitu má velkou potřebu něčeho, co jej přesahuje. Rád jí, ale zvláště v pozdějším věku by se měl víc hlídat.

MENŠINOVÉ ZNAMENÍ OHNIVÁ KRYSA

Ti, kteří se narodili před 7. únorem (jako třeba biatlonistka Markéta Davidová), přišli na svět ještě ve znamení Ohnivé Krysy. Oheň tomuto znamení dodává energii, z níž se rodí ambice, soutěživost, touha po dobrodružství a ochota riskovat. Krysa je chytrá, vynalézavá a přizpůsobivá. Má zvláště vyvinutý instinkt pro přežití. Mívá obchodní talent. Hodně toho namluví. Rychle jí to myslí, a pokud postřehne příležitost, neváhá jí využít; je akční, pilná – a hrabivá. Hromadí majetek a využívá k tomu i svých společenských dovedností.

Někdy mívá záchvaty rozhazovačnosti, ale jinak je to trochu skrblík. Je to spíše určitý projev touhy po jistotách. Občas spřádá velké plány a bezhlavě se vrhá do jejich realizace. Je neklidná, neumí odpočívat. Běží neustále naplno – s čímž je spojeno riziko vyhoření. Dobře se uplatní ve službách, jako žurnalista nebo i diplomat.

V roce 1937 se narodili například herci Jan Přeučil, Jiří Kodet, Zdena Hadrbolcová, zpěvák a herec Karel Štědrý, zpěvák Pavel Bobek, hudebník a muzikolog Jiří Tichota (Spirituál kvintet), lékař Pavel Klener, architekt Jan Kaplický, novinář a politik Jiří Dienstbier starší, politik Karel Schwarzenberg nebo Madeleine Albright, bývalá ministryně zahraničí USA.

Ze zahraničních osobností přišli na svět herci Jane Fonda, Anthony Hopkins, Dustin Hoffman, Edward Fox, Jack Nicholson, Morgan Freeman, americký spisovatel Robert Fulghum, anglický fotbalista Bobby Charlton, italský architekt Renzo Piano, kosmonautka Valentina Těreškovová, Colin Powell, ministr zahraničních věcí USA, nebo irácký prezident Saddám Husajn.

V jiných letech Buvola se narodili třeba zpěvák Jiří Korn, herec Bolek Polívka, režisérka Helena Třeštíková, psychiatr Cyril Höschl, herečka Meryl Streep, polští politici Jaroslav a Lech Kazcynští (ti všichni 1949), psychiatr Miroslav Plzák (1925), herci Paul Newman (1925) a George Clooney (1961), britská premiérka Margaret Thatcher (1925) nebo princezna Diana (1961).

Jiří Kodet *Karel Schwarzenberg* *Jane Fonda* *Dustin Hoffman*

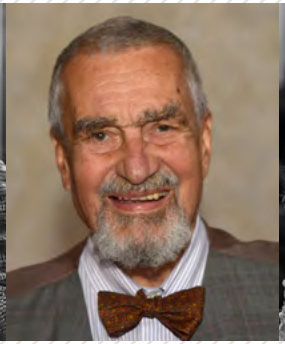

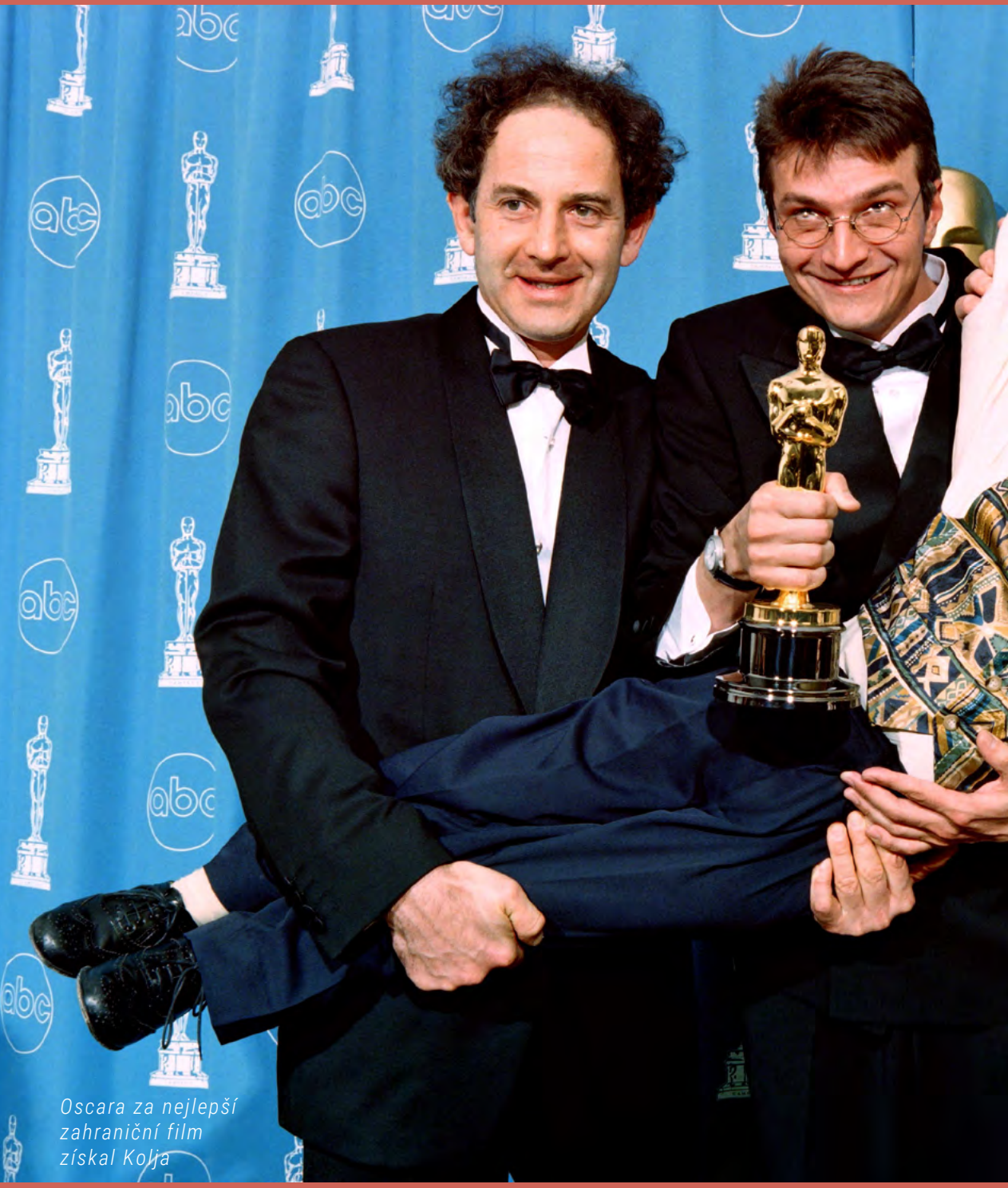

Oscara za nejlepší zahraniční film získal Kolja

KULTURA

KINEMATOGRAFIE

Filmová sezóna 1997 odstartovala z hlediska návštěvnosti slibně. Až v polovině roku čelili provozovatelé kin nečekaným komplikacím: ničivé povodně na Moravě se podepsaly na nižší návštěvnosti kin po celé republice. Velká voda poznamenala i festivalové dění: Letní filmová škola musela být ze zaplaveného Uherského Hradiště přesunuta do Jihlavy. Právě zde pak v říjnu proběhl i historicky první ročník Festivalu českého dokumentu. Navzdory povodním ale celková čísla za rok 1997 nakonec pozitivně překvapila. Návštěvnost atakovala desetimilionovou hranici, což byl podobný výsledek jako rok předtím. Tržby díky plošnému zdražení vstupného poskočily z 304 milionů na 437 milionů korun a dopadly tak o poznání lépe. „Při dobré vůli publika jsme doufali ve čtyři sta milionů. Výsledných zhruba 437 milionů korun pokládáme téměř za zázrak," zhodnotil tehdejší situaci zástupce distributorů David Bradáč.

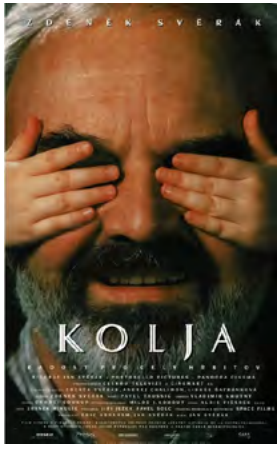

Králem pláten zůstával i v roce 1997 Svěrákův ***Kolja***, který měl premiéru už v roce 1996, ale mezinárodní úspěchy mu zajistily další silnou vlnu diváků. Pozitivní reakce sklízel Kolja i v zahraničí, což vyvrcholilo ziskem Oscara za nejlepší cizojazyčný film. Na domácí půdě navíc suverénně ovládl udílení Českých lvů: ze dvanácti nominací se tvůrcům podařilo proměnit polovinu, což byl výsledek, který se do té doby žádnému českému snímku nepovedl. Do konce roku 1997 se celkové domácí tržby *Kolji* vyšplhaly k hranici 45 milionů korun.

Sezóna 1997 přinesla obrat pro celou tuzemskou tvorbu. Zatímco v předchozím roce se české filmy, s výjimkou *Kolji*, krčily až ve třetí a čtvrté desítce návštěvnosti, v roce 1997 obsadily v první desítce nejnavštěvovanějších snímků první, šesté, osmé a desáté místo. Tento divácký úspěch tuzemských snímků se opíral o silnou celoroční nabídku. Drama ***Zapomenuté světlo*** režiséra Vladimíra Michálka sice vstoupilo do kin už na konci roku 1996, ale hlavní vlnu diváckého zájmu zaznamenalo až v následujících měsících. Hned v lednu se o pozornost přihlásilo vážné drama ***Bumerang*** Hynka Bočana. Únor pak patřil pokračování komedie ***Byl jednou jeden polda II*** a vizuálně podmanivé ***Nejasné zprávě o konci světa*** od Juraje Jakubiska. Jaro se neslo ve znamení adaptací bestsellerů Michala Viewegha – v dubnu totiž ovládl kina divácký hit ***Báječná léta pod psa*** režiséra Petra Nikolaeva a jen o měsíc později následovala ***Výchova dívek v Čechách*** v režii Petra Kolihy. Podzimní sezónu v září otevřela dodnes velmi oblíbená pohádka Karla Smyczka ***Lotrando a Zubejda*** a závěr roku patřil kultovnímu snímku ***Knoflíkáři*** Petra Zelenky, který do české kinematografie vnesl specifický humor a svěží styl.

Báječná léta pod psa (režie Petr Nikolaev)

Když se v dubnu 1997 dostala do kin adaptace bestselleru *Báječná léta pod psa* Michala Viewegha, sály praskaly ve švech. Není se čemu divit, vždyť Viewegh byl v devadesátých letech snad nejoblíbenějším českým autorem. Snímek s hořkosladkým humorem glosoval éru socialismu a trefil se tak do specifického vkusu českých diváků. A ačkoli *Báječným letům* vyfoukli Českého lva za nejlepší film kultovní *Knoflíkáři*, u publika díky skvělým výkonům Ondřeje Vetchého a Libuše Šafránkové zvítězil na plné čáře právě snímek *Báječná léta pod psa*. Mimochodem, jeho slavnostní premiéra proběhla v pražském multikině Galaxie, které touto akcí oslavilo první rok své existence.

Lotrando a Zubejda (režie Karel Smyczek)

V září 1997 vstoupila do kin pohádka *Lotrando a Zubejda*, kterou režisér Karel Smyczek natočil podle scénáře Zdeňka Svěráka. Tvůrci se volně inspirovali příběhy Karla Čapka a propojili svět českých loupežníků s exotikou orientálního sultanátu. S cizinou si štáb poradil bez drahého cestování: filmaři využili bulharské pobřeží v Balčiku a překvapivě i areál kladenských uhelných dolů. Pro hlavní ženskou roli objevil režisér tehdy neznámou studentku konzervatoře Barboru Seidlovou a právě také její neokoukaná tvář pomohla popularitě snímku. Ten se nakonec i díky hudebnímu doprovodu osvědčené dvojice Svěrák & Uhlíř stal jednou z nejoblíbenějších novodobých pohádek.

Knoflíkáři (režie Petr Zelenka)

Režisér Petr Zelenka ve svém povídkovém filmu propojil osudy nejrůznějších podivínů. Snímek plný černého humoru tak představil hrdiny, kteří se oddávají bizarním zvykům, ať už jde o plivání na vlaky, nebo třeba o vyvolávání duchů z druhé světové války. Tato mozaika absurdna, složená ze šesti navzájem propojených povídek, po zásluze ovládla udílení Českých lvů. Ve hvězdném obsazení zazářili herci Jiří Kodet, Eva Holubová, Vladimír Dlouhý nebo Rudolf Hrušínský mladší.

FILMY Z ROKU 1996 OCENĚNÉ ČESKÝM LVEM V ROCE 1997

- Nejlepší film: *Kolja*
- Nejlepší režie: Jan Svěrák (*Kolja*)
- Nejlepší ženský herecký výkon v hlavní roli: Libuše Šafránková (*Kolja*)
- Nejlepší mužský herecký výkon v hlavní roli: Boleslav Polívka (*Zapomenuté světlo*)
- Nejlepší ženský herecký výkon ve vedlejší roli: Veronika Žilková (*Zapomenuté světlo*)
- Nejlepší mužský herecký výkon ve vedlejší roli: Andrej Chalimon (*Kolja*)
- Nejlepší scénář: Zdeněk Svěrák (*Kolja*)

FILMY Z ROKU 1997 OCENĚNÉ ČESKÝM LVEM V ROCE 1998

- Nejlepší film: *Knoflíkáři*
- Nejlepší režie: Petr Zelenka (*Knoflíkáři*)
- Nejlepší ženský herecký výkon v hlavní roli: Lenka Vlasáková (*Lea*)
- Nejlepší mužský herecký výkon v hlavní roli: Jiří Schmitzer (*Bumerang*)
- Nejlepší ženský herecký výkon ve vedlejší roli: Klára Issová (*Nejasná zpráva o konci světa*)
- Nejlepší mužský herecký výkon ve vedlejší roli: Jiří Kodet (*Knoflíkáři*)
- Nejlepší scénář: Petr Zelenka (*Knoflíkáři*)

„PŘI CASTINGU NA KVÍDA JSME PROŠLI ŠKOLY V CELÉ PRAZE“

Rozhovor s režisérem Petrem Nikolaevem

Váš film Báječná léta pod psa v návštěvnosti v roce 1997 porazil i oblíbené Knoflíkáře, kteří získali Českého lva. Proč podle vás dali návštěvníci přednost Báječným letům před Knoflíkáři?
To, že film měl potenciál, bylo zásluhou skvělé knižní předlohy. A tento potenciál se podařilo proměnit díky řadě šťastných okolností. Divák vnímá především herce – a Libuška Šafránková s Ondřejem Vetchým vytvořili krásnou dvojici. I v dalších profesích jsem ale měl štěstí na spolupracovníky. Film se zkrátka trefil do doby, která na něj byla zvědavá. A soudě podle faktu, že se vysílá znova a znova, a také podle reakcí, které se ke mně i aktuálně dostávají, jde o kultovní film.

Jak na natáčení vzpomínáte?
Víte, pro mě to byl celovečerní debut a splnil se mi sen pracovat na něčem velkém. Byla to pro mě příležitost vyprávět o komunistickém období, které jsem prožíval bolestně i s úsměvem. Libuška Šafránková byla při natáčení laskavá, otevřená a současně neústupná ve věcech, kterým věřila. Ondřej Vetchý se pro změnu před klapkou soustředil karatistickými kopy do vzduchu. A já jsem byl svou touhou po dokonalosti občas asi nesnesitelný.

Jak probíhal casting na Kvída a další postavy?
Casting na Kvída jsem bral zodpovědně. Lidé z týmu kvůli tomu prošli školy v celé Praze. Oblíbil jsem si jednoho kluka, ale když hrál s Ondrou a Libuškou, nebylo to ono. Nakonec se kameraman Martin Duba zmínil o samorostovi, který ho během castingu pobavil. Udělal jsem s ním ještě jednu zkoušku i s ostatními herci a Kvído byl na světě. Svalovitý Ondřej Vetchý byl pravým opakem nesportovního tatínka, kterého měl ztvárnit, disponoval ale energií, které bylo těžké odolat. To on toužil hrát s Libuškou Šafránkovou a já mu musel dát za pravdu.

Jaké české či zahraniční filmy z roku 1997 máte rád a proč?
Tento rok přinesl řadu dobrých filmů. Nejradši mám asi *L. A. – Přísně tajné*. Kromě vynikajících herců je film skvěle režírován Curtisem Hansonem.

Je podle vás důležité si minulost prostřednictvím filmů stále připomínat?
Minulost je zdrojem nekonečného množství námětů. Jde hlavně o to, aby byl scénář silný a režisér toužil podle něj natočit film. Takové to plánování, co se má nebo nemá filmovat, mi připomíná plánování před rokem 1989.

A JAK SI U NÁS VEDLY ZAHRANIČNÍ FILMY?

Zahraniční filmová nadílka byla v roce 1997 také poměrně pestrá, a tak si na své přišli fanoušci snad všech žánrů. Hned začátek roku se nesl v duchu velkých emocí, když v lednu do kin dorazila muzikálová ***Evita***. Jaro pak patřilo oscarovým favoritům i silným příběhům. Zatímco Miloš Forman provokoval snímkem ***Lid versus Larry Flynt***, v březnu v českých kinech zabodovala tragická romantika ***Anglického pacienta*** spolu s moderní adaptací *Romea a Julie*. Na jaře v kinech nechyběla ani rodinná zábava u komedie ***101 dalmatinů***, které jsme se ovšem dočkali také až několik měsíců po americké premiéře.
Letní sezóna přinesla do českých sálů napětí a adrenalin: hororová pravidla v červenci přepsal ***Výskot***, následovaný akční jízdou ***Con Air*** či komiksovým snímkem ***Batman a Robin***. S příchodem podzimu ovládla plátna českých kin sci-fi vlna v čele s ***Muži v černém*** a vizuálně ohromujícím ***Pátým elementem***. O tom, že se Češi v kině rádi baví, na konci roku svědčily nekonečné fronty na komedii ***Mr. Bean: Největší filmová katastrofa***, která se nakonec stala druhým nejnavštěvovanějším zahraničním snímkem roku 1997, hned po snímku *Muži v černém*.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Můj rok 1997**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.